

Hørings svar fra Helsegruppen NEMUS SA

Helsegruppen NEMUS SA er en privat tverrfaglig helsekjede som blant annet består av kiropraktorer, fysioterapeuter, psykomotoriske fysioterapeuter, psykologer, massører, akupunktører og osteopater. Vi har 35 klinikker i Norge, hvor det i dag jobber i underkant av 300 privatpraktiserende behandlere. Vår tilnærming er tverrfaglig, som betyr at det til enhver tid skal være en lav terskel for å samarbeide på tvers av fagfelt. Med dette ønsker vi å gi våre pasienter riktig behandling til riktig tid. Våre terapeuter er spesialtrente til å benytte seg av kollegers ekspertise ved behov. Vår erfaring tilsier at resultatene kan bli bedre ved en individuell tverrfaglig tilnærming. Dette gjelder både for behandlingsresultatet, men det påvirker ofte også behandlingstiden for pasienten.

Blant voksne i yrkesaktiv alder er muskel- og skjelettlidelser den vanligste årsaken til sykefravær og uføretrygd samlet sett¹. Det er en kjent problemstilling at mange i denne gruppen står på venteliste for offentlig behandling hos for eksempel fysioterapeut. Av disse velger mange å benytte seg av tverrfaglige private tjenester.

Tjenestene som tilbys i NEMUS av ikke-autoriserte behandlere er en viktig del av vårt behandlingstilbud. Vi stiller strenge krav til utdanning og antall kursdager per år. Dette gjelder alle behandlere i kjeden, både autorisert og ikke-autorisert. Mange av de ikke-autoriserte behandlerne har bachelorgrad og forskjellig etterutdanning. Felles for alle våre behandlere er at de yter tjenester som har som formål å forebygge eller behandle sykdom, skade eller medfødte misdannelser. Vi vil argumentere for at ikke-autorisert helsepersonell også er en viktig del av helsetjenesten i Norge. Den tverrfaglige tilnærmingen som akupunktører, osteopater og massører bidrar til å kunne tilby i det private finnes ikke i det offentlige i dag. Slik lovforslaget lyder vil befolkningen kunne risikere å miste store deler av denne ekspertisen, som et resultat av lavere etterspørsel og utfordringer relatert til drift for selvstendig næringsdrivende. Dette er nevnt i lovforslaget på side fire, men tillegges ikke mer vekt senere i dokumentet. Vi mener at hensikten med lovforslaget fra regjeringens side bør være begrunnet i et kvalitets- og samfunnsnyttig perspektiv, ikke i et kortsiktig økonomisk perspektiv.

Høringsforslaget åpner for unntak av merverdiavgift for alternativ behandling som utføres av autorisert helsepersonell. Det oppfattes som noe uklart hvorvidt unntaket kun gjelder autorisert helsepersonell som er delvis eller helt finansiert av det offentlige, eller om det også gjelder autorisert helsepersonell uten offentlig støtte. Det er utfordrende å forstå hva som er hensikten bak begge variantene ut fra et kvalitetsperspektiv. Førstnevnte vil favorisere helsepersonell som jobber i det offentlige, mens begge varianter strider imot likebehandlingsprinsippet. En direkte konsekvens av høringsforslaget kan for eksempel bli at en autorisert behandler uten offisiell utdanning innen akupunktur vil kunne utføre akupunktur med momsfritak, mens en akupunktør med bachelorgrad ikke vil kunne det.

Det er kjent at dagens ordning med registeret for alternative utøvere gjør det utfordrende å kvalitetssikre den alternative behandlingen som er unntatt fra merverdiavgiftsloven. Vi er enige i at en endring er nødvendig. Samtidig frykter vi at høringsforslaget slik det lyder vil kunne føre til negative konsekvenser for befolkningens behandlingstilbud. Ikke bare vil det tverrfaglige tilbudet kunne bli kraftig innskrenket, det vil også legge mer press på offentlige tjenester som

¹ Folkehelseinstituttet. Helsetilstanden i Norge 2018. [Public Health in Norway 2018] Rapport 2018. Oslo: Folkehelseinstituttet, 2018.

allerede i dag har begrenset kapasitet. Dette i en tid hvor vi ser at muskel- og skjelettplager er en stor og stadig økende kostnad for samfunnet.

Vi støtter at nåværende ordning, med frivillig registrering i registeret for alternative utøvere, ikke er en god nok kvalitetsindikator. Vi foreslår derfor i likhet med massasjeforbundet, akupunkturforbundet og osteopatforeningen at avgrensningen heller bør gjøres ut fra utdanningsnivå med minimumskrav. Et forslag er bachelorgrad for akupunktører og osteopater, og medisinsk grunnstudium (30 studiepoeng) og VEKS-fag (vitenskap, etikk, kommunikasjon og samfunn) i tillegg til direkte tilknytning til autorisert helsepersonell for massører. Det vil også være naturlig å se på hva andre nordiske og europeiske land anerkjenner som autorisert helsepersonell.

Vi stiller spørsmål til at osteopater, massører og akupunktører i høringsforslaget blir sidestilt med kosmetisk kirurgi og kosmetisk behandling. Alternative behandlere som jobber med å forebygge eller behandle sykdom, skade eller medfødte misdannelser, bør ikke sammenliknes med velvære eller inngrep uten forebyggende eller medisinsk indikasjon. Vi mener derfor at det bør settes et klart skille mellom velværebehandling og forebygging/behandling av muskel- og skjelettplager. Dette vil i langt større grad kunne fungere som en kvalitetsindikator sammenlignet med registeret for alternative utøvere. Det vil også ivareta behandlingstilbudet til befolkningen, og sammen med et utdanningskrav gjøre det lettere å velge kyndige behandlere.

Oppsummering:

Vi støtter at det gjøres endringer i forhold til unntak fra merverdiavgiftsloven. Forslaget om at all alternativ behandling skal bli momsbelagt, oppfattes derimot som en kraftig innskjerping som vil kunne gi negative konsekvenser i et samfunnsperspektiv. Med muskel- og skjelettplager som den vanligste årsaken til sykefravær og uførhetstrygd i økende tempo, henstilles det heller til at anerkjent alternativ behandling bør gjøres mer tilgjengelig for befolkningen. Samtidig ser vi et behov for å innføre kvalitetsindikatorer som kan regulere hvem som kan utføre behandlingen. Vårt forslag er at dette ikke begrenses til autorisert helsepersonell, men at det heller bør settes en minimumsgrense for utdanning for alternative behandlere i tillegg til eventuell tilknytning til autorisert helsepersonell.

Mvh. Sofie Golden, Daglig leder